

ಲಭ್ಯವಿರುವ ಕೊಂಚ ನೀರನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಸಿ ನೀರಾವರಿಗೆ ಮೊರೆಹೋಗುತ್ತಿರುವ ರೈತರು
ಚಿತ್ರ: ಸುನೀಲ ಕುಮಾರ್ ಸುಧಾಕರ

ರೈತರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಆಲಿಸಿ...

ಮಳೆ ಯಾಕೋ ಈ ಬಾರಿ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಅಂದಾಜು ರೈತರಿಗೆ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಇತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ಬಿತ್ತನೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ಆತಂಕವುಂಟಾಗಿದ್ದು ನಿಜ. ನಾನು ಕಳೆದ ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹೊಲಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರಸಗೊಬ್ಬರ ಬಳಸದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಭತ್ತದ ಇಳುವರಿ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗೆ 20 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಮತ್ತು ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ 16 ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಅಷ್ಟೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಸುವಿನ ಗೊಬ್ಬರ ಮಾತ್ರ ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಇಳುವರಿಯನ್ನೇ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ ನಾನು ಕೃಷಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಎರಡು ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ ತೋಟ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ.

ರೈತನ ಒಡಲಾಳ

ಈ ವರ್ಷ ಸರ್ಕಾರವು (ಭದ್ರಾ ಕಾಡಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ) ಭದ್ರಾ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರ ಸಭೆಯನ್ನೇ ಕರೆಯದೆ, 100 ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಜಲಾಶಯದ ನೀರು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತು. ನಾವು ಸರ್ಕಾರದ ಮಾತು ನಂಬಿ ಭತ್ತದ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದೆವು. ಆರ್ಎನ್ಆರ್ ಬೀಜ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದು, ಈಗ ಬೆಳೆ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಹಸಿರಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯೇ ಆಗಿಲ್ಲವಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ನೂರು ದಿನ ನೀರು ಕೊಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಮಾತು ನಂಬಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ ನಾವೀಗ ಬೆಳೆ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?

ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯು ಕೊರತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆದರೆ ಜಲಾಶಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ನೀರನ್ನು ಹೇಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂಬುದನ್ನು ರೈತರ ಸಭೆ ನಡೆಸಿದ ಬಳಿಕ ಸರ್ಕಾರ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಅಲ್ಲವೇ? ನೀರು ಕಡಿಮೆಯಿದ್ದಾಗ ಏನೇನು ಬದಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬ ಕೃಷಿ ಜ್ಞಾನ ರೈತರಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಜಲಾಶಯದಿಂದ ದೊರೆಯುವ ನೀರು ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿವೆ ಎಂಬ ಅರಿವು ಇದ್ದಾಗ ನಾವು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಡಿಕೆ ತೋಟ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನೀರನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಿತ್ತು. ಈಗ ಅತ್ತ ಅಡಿಕೆ ತೋಟವೂ ಉಳಿಯುವ ಲಕ್ಷಣವಿಲ್ಲ. ಇತ್ತ ನೀರುಣಿಸಿದ ಭತ್ತವೂ ಕೊಯ್ಲಿನವರೆಗೆ ಉಳಿಯುವುದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೆಕ್ಕೆ ಜೋಳ ಬೆಳೆಯತೂ ಪೂರ್ತಿ ನಾಶವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೇನು ನಾವು, ರೈತರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಜಲಾಶಯದಿಂದ ನೀರಿನ ಹರಿವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

-ರುದ್ರೇಶ್ ಕಾರಿಗನೂರು,
ಚೆನ್ನಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕು

ಚಟುವಟಿಕೆಯು ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೃಷಿ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಜನರು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ದುಡಿಮೆಯಿಂದ ಕೈಗೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ದುಡ್ಡುಬಂದರೂ, ಮಳೆಯಾಗದೆ, ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯದೇ ಇದ್ದರೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರೆಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುವುದು ಎಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮರೆಯಲಾದೀತೇ?

ಸಂಚಾರಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 28 ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗ, ಅಂದರೆ 17 ಸಾವಿರ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜೋಳ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ರೋಹಿಣಿ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯನ್ನು ನಂಬಿ ಬಿಳಿಜೋಳ ಬಿತ್ತಲಾಗಿದೆ. ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಮಳೆಯಿಂದಾಗಿ ಬಿತ್ತನೆ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆದಿದ್ದರಿಂದ ಬರಹೀಡಿತ

ಪ್ರದೇಶ ಎಂಬ ಹಣೆಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಸಂಚಾರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಬಚಾವ್ ಆಗಿದೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಮತ್ತು ಸಿರಗುಪ್ಪ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆಹನಿಗಳ ವಿಳಾಸವೇ ಕಳೆದುಹೋಗಿದ್ದು ತೇವಾಂಶವೆಲ್ಲ ಇಂಗಿಹೋಗಿದೆ. ಸಜ್ಜೆ, ಶೇಂಗಾ, ನವಣೆ, ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಹತ್ತಿ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಬರಹೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವೆಂಬ ಹಣೆಪಟ್ಟಿ ಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳಲಿವೆ. ಸಜ್ಜೆ ಮತ್ತು ನವಣೆಯನ್ನು ಹಿಂಗಾರು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ್ದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಹಿಂಗಾರು ಮಳೆಯನ್ನು ಎದುರನೋಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಎಳ್ಳು ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ಬೆಳೆದ ರೈತರು ಫಸಲು ತೆಗೆದಿದ್ದು, ತುಸು ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ.

ಅಂದಹಾಗೆ, ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ

ತೇವಾಂಶವು ಶೇ. 30ರಿಂದ 50ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಾಗ ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಬರಹೀಡಿತ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತದೆ. ಮಳೆಯಾತ್ರಿತ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವವರು ಬರದ ಮುನ್ನೂಚನೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆಯೇ ಬೆಳೆಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬದಲಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಪೂರ್ವತಯಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮಯ ದೊರೆಯದೆ, ರೈತರು ಕಂಗಾಲಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಕಡೂರಿನಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಬದಲಾವಣೆ

ಭೂಮಿ ತೂಕದ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿದರೆ ತುಂಬುವ ಮದಗದ ಕೆರೆ ಗೊತ್ತಲ್ಲ. ಅದಿರುವುದು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನ ಕಡೂರಿನಲ್ಲಿ. ಮಾಯದಂತಹ ಮಳೆ ಬಂದು, ಈ ಕೆರೆಯು ತುಂಬುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೇ